

Opatrenie Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby - posúdenie z hľadiska pravidiel pre štátnu pomoc

Zdroj financovania:	Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v súlade so zákonom č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Komponent:	11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť
Investícia:	4 Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby
Opatrenie:	Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby

ZHRNUTIE

Prostredníctvom opatrenia „Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby“ (ďalej aj „opatrenie“) budú poskytnuté finančné prostriedky Operačnému stredisku záchranej zdravotnej služby (OS ZZS SR), štátnej príspevkovej organizácii Ministerstva zdravotníctva SR. Cieľom je zvýšiť dostupnosť záchranej zdravotnej služby (ZZS). Dostupnosť ZZS sledujeme prostredníctvom ukazovateľa dojazdový čas. V súčasnosti, bez realizácie opatrenia, dojazdový čas stúpa, čím dostupnosť ZZS klesá. Realizáciou opatrenia, prostredníctvom výstavby¹ a obnovy² staníc ZZS, OS ZZS SR zabezpečí geografickú optimalizáciu siete staníc v súlade ďalšími s investíciami a reformami Plánu obnovy a odolnosti. Nové stanice ZZS budú vybudované po vzore pevných jednoučelových staníc Hasičského a záchranného zboru. OS ZZS SR bude stanice prenajímať poskytovateľom ZZS, ktorí budú za ich využívanie platiť trhové nájomné.

Opatrenie neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi EÚ, má lokálny charakter a preto nespadá do režimu štátnej pomoci. Pri posudzovaní lokálneho charakteru sme sa zamerali na oblasti, ktoré Európska komisia zohľadňovala vo svojich rozhodnutiach a vychádzali sme aj z Oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 ZFEÚ³ (ďalej len „Oznámenie EK o pojme štátna pomoc“). Zohľadnili sme rozhodnutie Európskej komisie vo veci štátnej pomoci SA.37432 – Česká republika – Financovanie verejných nemocníc v okrese Hradec Králové, v ktorom posudzovala okrem iného lokálnosť účinku pohotovostných služieb poskytovaných v nemocniciach.

¹ Pod výstavbou staníc ZZS na účely tohto dokumentu rozumieme súbor aktivít smerujúcich k vytvoreniu nových staníc ZZS. Tieto aktivity zahŕňajú najmä, nie však výlučne, identifikáciu a výber vhodných pozemkov, ich majetkoprávne vysporiadanie, projektovú a realizačnú stavebnú činnosť, stavebno-technické a materiálno-technické vybavenie.

² Pod obnovou staníc ZZS na účely tohto dokumentu rozumieme rekonštrukciu vnútorných a vonkajších priestorov a/alebo prístavbu a/alebo dostavbu a/alebo nadstavbu existujúcich stavebných objektov staníc ZZS. Tieto aktivity zahŕňajú najmä, nie však výlučne, izoláciu obvodového plášťa a striech, výmenu okien a dverí, výmenu osvetlenia, výmenu technologických zariadení (vykurovanie, elektroinštalácia, rozvody), dispozičné zmeny vnútorných priestorov, stavebno-technické a materiálno-technické vybavenie.

³ Úradný vestník EÚ C 262, 19.7.2016

ZÁCHRANNÁ ZDRAVOTNÁ SLUŽBA

Fungovanie záchranej zdravotnej služby na území SR upravuje predovšetkým Zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 579/2004 Z. z.“) . Pre zrozumiteľnosť uvádzame niektoré ustanovenia týkajúce sa pojmov uvedených ďalej v texte:

Záchranná zdravotná služba poskytuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť.

Neodkladná zdravotná starostlivosť je zdravotná starostlivosť poskytovaná osobe pri náhlej zmene jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje jej život alebo niektorú zo základných životných funkcií, bez rýchleho poskytnutia zdravotnej starostlivosti môže vážne ohroziť jej zdravie, spôsobuje jej náhlu a neznesiteľnú bolesť alebo spôsobuje náhle zmeny jej správania a konania, pod ktorých vplyvom bezprostredne ohrozuje seba alebo svoje okolie. Neodkladná starostlivosť je aj zdravotná starostlivosť poskytovaná pri pôrode. Neodkladná starostlivosť je aj vyšetrenie osoby označenej za možný zdroj rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy, diagnostika a liečba osoby s rýchlo sa šíriacou a život ohrozujúcou nákazou. Súčasťou neodkladnej starostlivosti je neodkladná preprava osoby do zdravotníckeho zariadenia, neodkladná preprava medzi zdravotníckymi zariadeniami, neodkladná preprava darcu ľudského orgánu a príjemcu ľudského orgánu určeného na transplantáciu, neodkladná preprava zdravotníckych pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosti súvisiace s odberom ľudského orgánu a neodkladná preprava ľudského orgánu určeného na transplantáciu; neodkladnú prepravu vykonávajú poskytovatelia záchranej zdravotnej služby. Neodkladná preprava je aj preprava osoby, ktorej zdravotný stav vyžaduje poskytovanie zdravotnej starostlivosti počas takejto prepravy.

Záchrannú zdravotnú službu zabezpečujú:

- a) **operačné stredisko** tiesňového volania záchranej zdravotnej služby (ďalej len „operačné stredisko záchranej zdravotnej služby“),
- b) **poskytovatelia** zdravotnej starostlivosti na základe povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby (ďalej len „poskytovateľ záchranej zdravotnej služby“).

Poskytovatelia záchranej zdravotnej služby sú základnou záchrannou zložkou integrovaného záchranného systému, ktorá vykonáva záchrannú zdravotnú službu v zásahovom území podľa pokynov koordinačného strediska integrovaného záchranného systému alebo operačného strediska záchranej zdravotnej služby.

Stanica záchranej zdravotnej služby je stacionárne pracovisko, na ktorom sa zdržiava zásahová skupina záchranej zdravotnej služby a ambulancia záchranej zdravotnej služby mimo času výjazdu; nie je vytvorená na príjem tiesňového volania a je vybavená komunikačnými prostriedkami v neprerušenej prevádzke na spojenie s operačným strediskom záchranej zdravotnej služby.

OPERAČNÉ STREDISKO ZÁCHRANNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby (OS ZZS SR) bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR (MZ SR) ako štátna rozpočtová organizácia, neskôr sa rozhodnutím o zmene zriaďovacej listiny stala štátnou príspevkovou organizáciou. Vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a má majetkovú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

Hospodári s majetkom štátu, ktorý jej bol zverený do správy a tiež s majetkom, ktorý získala príspevkami, darmi a vlastnou hospodárskou činnosťou.

Hlavné činnosti OS ZZS SR:

- riadenie, koordinovanie a vyhodnocovanie činnosti záchranej zdravotnej služby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti;
- nepretržitý príjem, spracovanie a realizácia odozvy na tiesňové volania;
- zabezpečenie technických podmienok na telekomunikačné prepojenie a prenos informácií s poskytovateľmi záchranej zdravotnej služby, príslušnými zariadeniami ústavnej zdravotnej starostlivosti a s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému;
- zabezpečenie dokumentácie príjmu tiesňového volania a realizácie odozvy na tiesňové volanie 20 rokov odo dňa jej vzniku a uchovávať zvukový záznam z príjmu tiesňového volania a realizácie odozvy na tiesňové volanie tri roky odo dňa jeho vzniku,
- zabezpečenie základnej odbornej prípravy a každých 12 mesiacov periodickej odbornej prípravy pre svojich zamestnancov.

Identifikačné údaje:

Názov organizácie: Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby Slovenskej republiky

Sídlo: Trnavská cesta 8/A, 820 05 Bratislava

Právna forma: príspevková organizácia

Podnikateľská činnosť OS ZZS SR

OS ZZS SR vykonáva podnikateľskú činnosť prostredníctvom realizácie kurzov prvej pomoci pre laickú a odbornú verejnosť. Na základe schválenia podnikateľskej činnosti MZ SR, OS ZZS SR začalo vykonávať podnikateľskú činnosť v roku 2008. Do 30.09. 2009 malo OS ZZS SR schválenú podnikateľskú činnosť na školiacu činnosť a na technicko-organizačné zabezpečenie kurzov, školení a seminárov. Na tento účel je v Štátnej pokladnici zriadený **samostatný účet**, cez ktorý sú vykonávané **finančné operácie v oblasti podnikateľskej činnosti**.

Náklady na podnikateľskú činnosť OS ZZS SR v roku 2021 predstavovali čiastku 13 397,88 €, výnosy z podnikateľskej činnosti k boli vo výške 19 443,71 €. Výsledok z podnikateľskej činnosti predstavuje pre OS ZZS SR zisk vo výške 6 045,83 €.

V roku 2021 malo OS ZZS SR uzatvorený kontrakt so zriaďovateľom organizácie, t. j. MZ SR, v celkovej výške 24 490 601,64 €.

Výška výnosov z podnikateľskej činnosti v porovnaní s rozpočtom za rok 2021 predstavovala **0,08 %**. V tabuľke uvádzame porovnanie výšky dosiahnutých výnosov z podnikateľskej činnosti za predchádzajúce tri roky.

Tab. 1 Porovnanie výšky výnosov z podnikateľskej činnosti a rozpočtu za roky 2019-2021

Rok	Rozpočet (v EUR)	Výnos z podnikateľskej činnosti (v EUR)	Výška výnosov z podnikateľskej činnosti v porovnaní s rozpočtom (v %)
2019	17 931 825,00	31 317,83	0,17
2020	19 909 655,00	20 963,85	0,11
2021	24 490 601,64	19 443,71	0,08

Z uvedených informácií je zrejmé, že **podnikateľská činnosť žiadateľa** predstavuje vzhľadom na veľkosť jeho rozpočtu **marginálnu výšku** na úrovni zlomku percenta. Žiadateľ má zároveň na účel podnikateľskej činnosti **samostatne vedený účet a oddelené a osobitne vedené účtovníctvo**.

OPIS OPATRENIA Z PLÁNU OBNOVY A ODOLNOSTI

Komponent 11, Investícia 4: Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby

Hlavná výzva Komponentu 11

Záchranná zdravotná služba bola v roku 2015 na území Slovenskej republiky dostupná do 15 minút (reakčný čas) pre 75% populácie krajiny, pričom tento podiel z dôvodu navyšovania počtu zásahov klesá. Mnohí ľudia v ohrození života a zdravia sa dočkajú primeranej pomoci neskôr, čo zhoršuje následnú prognózu prežitia a úplného vyliečenia a zároveň tento fakt prispieva k vysokému počtu odvrátiteľných úmrtí. Pripravovaná nová optimálna sieť nemocníc (OSN) zmení počet a rozloženie nemocníc v regiónoch (Reforma 1). Záchranná zdravotná služba v 50 – 70 % prípadoch potrebuje pacienta odovzdať v nemocnici, aby bol pacient ďalej liečený a vyliečený. Bez efektívnej siete záchranej služby nebudú klientami nemocníc pacienti so šancou na prežitie, ktorých stav sa náhle zhoršil mimo nemocnice.

Hlavný cieľ Komponentu 11

Cieľom reforiem a investícií do akútnej starostlivosti je zvýšiť dostupnosť záchranej zdravotnej služby do 15 minút pre 90 % populácie Slovenska. Táto miera dostupnosti sa zabezpečí optimalizáciou siete staníc ZZS, výstavbou a rekonštrukciou sídiel⁴ a obnovou vozového parku⁵, v súlade s novo definovanou sieťou nemocníc.

Výzvy Investície 4

- V rámci optimalizácie siete a nového geografického rozloženia staníc ZZS bude potrebný presun časti z nich do nových priestorov⁶, resp. vytvorenie nových sídiel⁷.
- Stanice ZZS sídlia dlhodobo v nevhodných priestoroch.

Vo fáze implementácie, po schválení investičného plánu, MZ SR vybuduje mono-funkčné budovy, ktoré budú sídlom staníc ZZS. Výstavbu možno realizovať v danom časovom rámci práve vďaka jednotnému modelu a modulovému systému budov. V týchto budovách bude administratívna časť pre personál ZZS, oddychové priestory, skladové priestory pre lieky a špeciálny zdravotnícky materiál, čistiace priestory pre očistu vnútorných priestorov a medicínskeho vybavenia sanitných vozidiel a garážové priestory pre sanitné vozidlá.

Investícia 4 je prepojená najmä na reformu 4, preto uvádzame aj stručný popis tejto reformy.

Komponent 11, reforma 4: Optimalizácia siete akútnej zdravotnej starostlivosti

Výzvy Reformy 4

⁴ Rekonštrukcia sídiel staníc ZZS je súčasťou aktivít v rámci obnovy staníc ZZS.

⁵ Obnova vozového parku ZZS nie je súčasťou posudzovaného opatrenia.

⁶ Pod presunom stanice ZZS do nových priestorov tu rozumieme zmenu sídla stanice ZZS podľa § 17b, alebo výmenu sídla stanice ZZS podľa § 17c zákona č. 578/2004 Z. z.

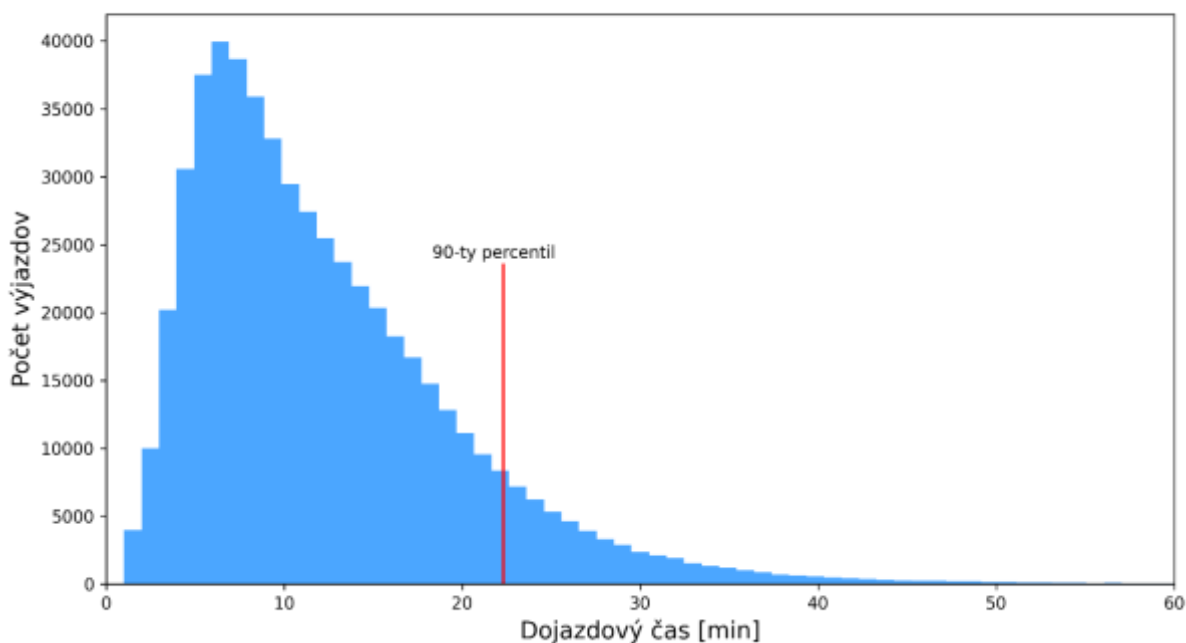
⁷ Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 579/2004 Z. z.

- Nedostatočná a geograficky zle rozložená sieť staníc záchranej zdravotnej služby spôsobuje, že len 75 % populácie Slovenska dokáže ZZS pokryť do 15 minút
- **Cieľom je zvýšiť plošnú dostupnosť ZZS do 15 minút na požadovaných viac ako 90% populácie krajiny.** Prioritou bude dojazd k život ohrožujúcim stavom do 8 minút pre 80 % populácie a tým odvrátenie úmrtí akútne vznikajúcich v teréne.
- **Vyššia dostupnosť sa dosiahne optimalizáciou siete staníc ZZS a relokáciou časti súčasných staníc ZZS a vybudovaním nových staníc ZZS s príslušným materiálno-technickým vybavením (po vzore pevných jednúčelových staníc Hasičského a záchranného zboru).** Vhodné geografické rozloženie na území krajiny zvýši štandard poskytovanej neodkladnej zdravotnej starostlivosti. V kombinácii s ďalšími reformami a investíciami v akútnej ZS sa zníži dojazdový čas ambulancií ZZS k pacientovi, zabezpečí sa včasná intervencia a skorší transport pacientov do nemocnice za účelom definitívneho vyriešenia stavu.

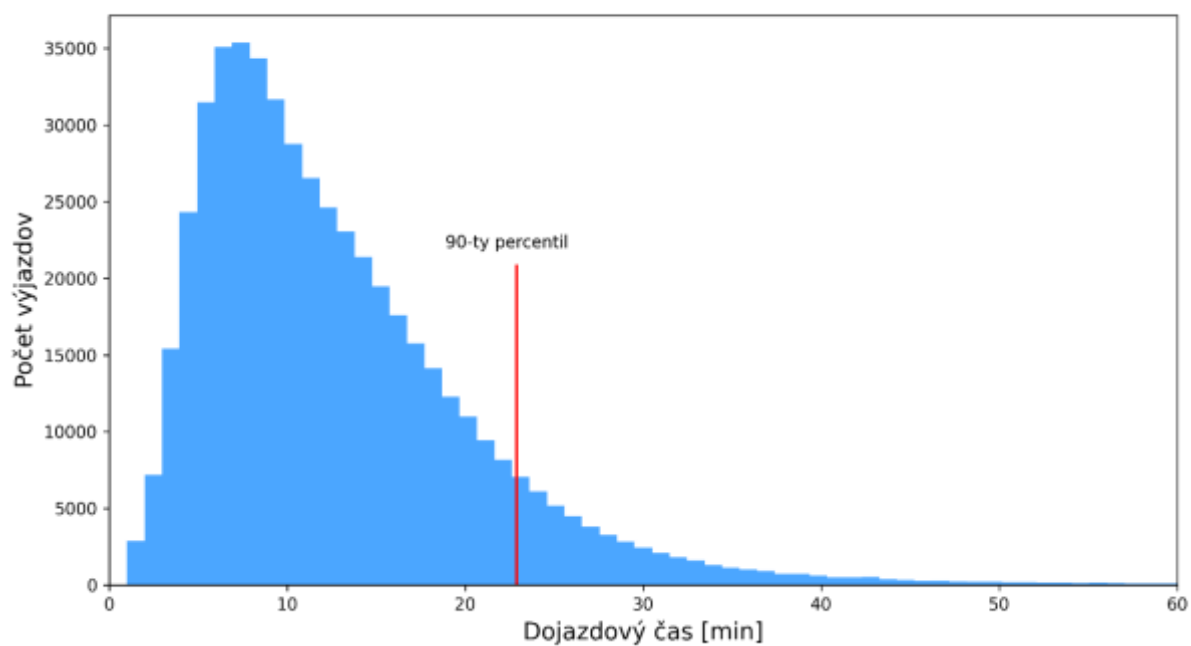
Vývoj ukazovateľa dostupnosť ZZS

Dostupnosť ZZS možno sledovať prostredníctvom ukazovateľa dojazdový čas. Dojazdový čas je vypočítaný časový úsek/časový parameter od výjazdu ambulancie ZZS zo stanice, resp. z polohy, v ktorej sa nachádzala pri prijatí hlásenia, až po príchod na adresu osoby/pacienta, ku ktorej bola ambulancia ZZS vyslaná.

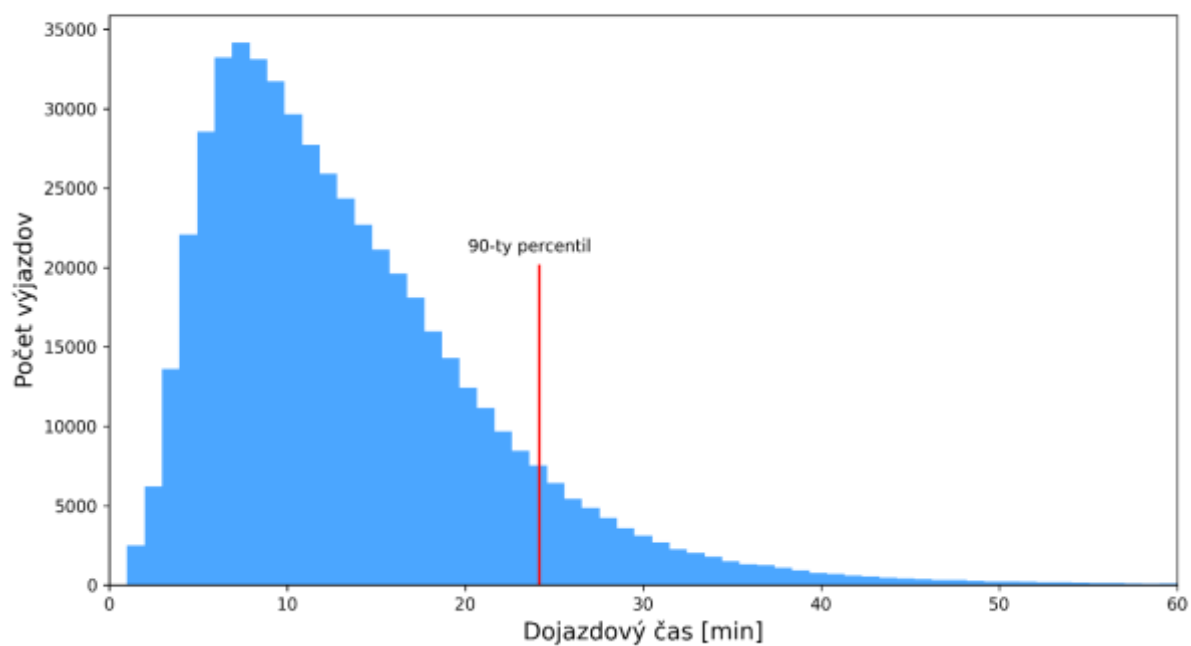
Dojazdový čas pri primárnych výjazdoch za rok 2019

Dojazdový čas pri primárnych výjazdoch za rok 2020

Dojazdový čas pri primárnych výjazdoch za rok 2021

Tab. Vývoj dojazdového času za obdobie troch rokov

Rok	Dojazdový čas
2019	22,33 min
2020	22,9 min
2021	24,16 min

Na základe vývoja dojazdového času za prechádzajúce tri roky môžeme vidieť, že dosahované hodnoty sú pomerne vzdialené cieľu dostupnosti ZZS do 15 minút pre viac ako 90% populácie krajiny a zároveň vidno, že sa tomuto cieľu postupne nepribližujú, ale naopak vzdďaľujú.

STANICE ZZS – SÚČASNÝ STAV

Nehnutelnosti, ktoré sú v súčasnosti využívané ako stanice ZZS, sú často bežné nebytové a podobné priestory. Prenajímateľ takýchto priestorov si od prevádzkovateľa ZZS účtuje komerčné nájomné. Stanica ZZS je len jedným z viacerých potenciálnych zákazníkov prenajímateľa danej nehnuteľnosti, prenajímateľ môže nehnuteľnosť prenajať iným zákazníkom, napr. na účely skladovania tovaru.

Prevádzkovateľom ZZS sú povolenia vo výberovom konaní prideľované na **vopred stanovené, časovo ohraničené obdobie 6 rokov**. Prevádzkovateľ ZZS vzhľadom na relatívne krátke časové obdobie trvania licencie v pomere k času potrebnému na naprojektovanie, výstavbu a návratnosť investície do vlastnej nehnuteľnosti slúžiacej ako stanica ZZS obvykle volí nájom nehnuteľnosti. Vyberá z ponuky nehnuteľností v danej lokalite určenej bodom stanoveným v licencií, pričom si musí vybrať z komerčných nehnuteľností bežne dostupných na trhu. Tieto nehnuteľnosti nie sú vybudované ako stanice ZZS a podmienky na prevádzku stanice ZZS v takýchto priestoroch sú často suboptimálne.

Keďže ani vlastník nehnuteľnosti nemá istotu, či bude nehnuteľnosť dlhodobo využívaná ako stanica ZZS, nemá záujem investovať do prestavby nehnuteľnosti za účelom jej optimalizácie pre potreby ZZS. Je pre neho výhodnejšie ušetriť prostriedky potrebné na prestavbu a zároveň nemať jednoúčelovo využiteľnú nehnuteľnosť, ktorá by po uplynutí doby nájmu prevádzkovateľa ZZS ťažšie hľadala na trhu zákazníka.

Ďalšou oblasťou je suboptimálne **geografické rozloženie** staníc ZZS. Poskytovatelia ZZS pri prirodzenej snahe optimalizovať svoj zisk preferujú stanice s nižším nájomom. To posúva rozloženie staníc do lokalít s nižšími cenami nehnuteľností, čo má za následok v prípade väčších miest zníženie dostupnosti poskytovania ZZS v relatívne drahších centrách oproti lacnejším okrajovým zónam. Ďalším negatívom je komplikovanosť koordinácie rozloženia siete, napr. v jednom prípade došlo ku kumulácii viacerých staníc v rovnakej priemyselnej zóne z dôvodu lacnejších nákladov, čo je v protiklade s potrebou zabezpečiť optimálne rozmiestnenie staníc od seba navzájom tak, aby bola plošne zabezpečená dostupnosť ZZS. Možno konštatovať, že snaha o optimalizáciu zisku poskytovateľov ZZS a cieľ optimalizácie dojazdového času sú divergentné.

V rámci ponuky na trhu nehnuteľností, ktoré by boli vhodné na využitie pre sieť staníc ZZS, dochádza k zlyhaniu trhu, tzn. na trhu nie sú aktuálne vhodné nehnuteľnosti, ktoré by vyhovovali požiadavkám na sídla staníc ZZS.

Súčasný stav teda môžeme zhrnúť nasledovne:

- Stanice ZZS sídli dlhodobo v nevhodných priestoroch a bez vytvorených výjazdových komunikácií, ktoré by skrátili dojazdový čas ZZS na minimum.
- Prenajímateľa ani nájomcovia, vzhľadom na obmedzený čas trvania povolení neinvestujú do výstavby alebo optimalizácie nehnuteľností pre účely prevádzkovania ZZS.
- Pri voľbe umiestnenia staníc poskytovateľmi ZZS predstavuje významný faktor cena nehnuteľností v jednotlivých lokalitách, na úkor optimálneho rozloženia siete.
- Pri tvorbe ponuky nehnuteľností pre účely prevádzkovania ZZS dochádza z pohľadu dostupnosti poskytovania ZZS ku zlyhaniu trhu, nakoľko na trhu nehnuteľností nie je vyhovujúca ponuka nehnuteľností vhodných na umiestnenie staníc ZZS.

- Štát sa rozhodol vyčleniť zdroje na výstavbu a obnovu staníc ZZS, prostredníctvom Plánu obnovy, komponentu 11, investície 4.

REALIZÁCIA OPATRENIA PROSTREDNÍCTVOM VÝSTAVBY A OBNOVY STANÍC ZZS

Realizáciou opatrenia, prostredníctvom výstavby a obnovy staníc ZZS, bude zabezpečené zvýšenie dostupnosti ZZS. OS ZZS SR zrealizuje opatrenie z príspevku MZ SR. Vybudované a obnovené stanice bude prenajímať poskytovateľom ZZS. Poskytovatelia ZZS budú prenajímateľovi za využívanie stanice platiť komerčné nájomné. Z pohľadu poskytovateľa ZZS, odmena za jeho služby (formou pevnej ceny za poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti) bude v rovnakej výške pre poskytovateľov prevádzajúcich ZZS v bodoch vybudovaných z Plánu obnovy a odolnosti aj v ostatných bodoch. Pod pojmom bod tu rozumieme v praxi zaužívaný pojem, označujúci sídlo stanice ZZS, určené opatrením MZ SR zo 7. júna 2019 č. 07252-2019-OL.

Optimalizácia priestorov pre poskytovanie ZZS

Nové stanice ZZS budú vybudované po vzore pevných jednoúčelových staníc Hasičského a záchranného zboru.

Na rozdiel od poskytovateľov ZZS a majiteľov nehnuteľností, v ktorých sú tieto stanice umiestnené, nie je OS ZZS SR obmedzované 6 ročným trvaním povolenia na výkon poskytovania ZZS a nájomnou zmluvou v tejto dĺžke.

Vzhľadom na obmedzenú dobu trvania povolenia na prevádzku stanice ZZS v pomere k dlhej dobe návratnosti prostriedkov investovaných do nehnuteľností vlastníci nehnuteľností využívaných ako stanice ZZS ani prevádzkovatelia ZZS významným spôsobom do nich neinvestujú. Pre majiteľov nehnuteľností by prestavba priestorov za účelom ich optimalizácie pre potreby stanice ZZS mohla po uplynutí povolenia pre prevádzkovateľa ZZS predstavovať nenávratnú investíciu. Z pohľadu využitia budovy na iné účely pre nájomníkov z iných hospodárskych odvetví by mohlo ísť až o investíciu, ktorá znižuje trhovú hodnotu.

Riešením tejto situácie je využitie OS ZZS SR ako vlastníka, ktorý je štátnou príspevkovou organizáciou zriadenou na účely pôsobenia v oblasti ZZS a na rozdiel od poskytovateľov ZZS nie je obmedzený 6 ročným horizontom povolenia na výkon ZZS, ale pôsobí v tejto oblasti bez časového obmedzenia. Vďaka tomu je možné zabezpečiť **dlhodobú udržateľnosť opatrenia**.

Optimalizácia rozmiestnenia staníc ZZS

Optimalizácia siete nemocníc, čo je jednou z reforiem Plánu obnovy a odolnosti v oblasti zdravotníctva, zmení počet a rozloženie nemocníc v regiónoch. ZZS vo väčšine prípadov potrebuje pacienta odovzdať v nemocnici, v ktorej je pacient ďalej liečený.

OS ZZS SR ako štátna príspevková organizácia plní úlohy v oblasti ZZS, za účelom za ktorým bola zriadená. Na rozdiel od komerčných subjektov jej účelom nie je dosahovanie zisku. Ako vlastník novovybudovanej siete staníc ZZS môže preto optimalizovať geografické rozloženie staníc v sieti tak, aby bola zabezpečená optimálna poloha jednotlivých staníc voči ostatným staniciam a voči nemocniciam, s ohľadom na prebiehajúcu optimalizáciu siete nemocníc, v súlade ďalšími s investíciami a reformami Plánu obnovy a odolnosti. V dôsledku toho bude môcť byť dosiahnutý cieľ **zvýšenia dostupnosti záchranej zdravotnej služby do 15 minút pre 90% populácie Slovenska**.

POSÚDENIE Z HĽADISKA PRAVIDIEL PRE ŠTÁTNU POMOC – VYLÚČENIE VPLYVU NA OBCHOD MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI EÚ

Článok 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie definuje štátnu pomoc ako pomoc poskytovanú v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

Podmienky, ktoré sú v danom ustanovení uvedené pre zistenie existencie štátnej pomoci, sú kumulatívne, t. j. musia platiť všetky súčasne. Ak aspoň jedna podmienka (hociktorá) splnená nie, opatrenie nie je štátnou pomocou.

Posudzované opatrenie podľa nášho názoru neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi EÚ, má lokálny charakter, a preto nepredstavuje štátnu pomoc.

Pri posudzovaní vplyvu na obchod medzi členskými štátmi EÚ, sme vychádzali predovšetkým z Oznámenia EK o pojme štátna pomoc a Rozhodnutia Komisie vo veci štátnej pomoci SA.37432 – Česká republika – Financovanie verejných nemocníc v okrese Hradec Králové.

Oznámenie EK o pojme štátna pomoc, časť 6.3, bod 196 uvádza:

„Komisia už vo viacerých rozhodnutiach dospela k záveru, že vzhľadom na osobitné okolnosti prípadov malo opatrenie iba miestny vplyv, takže neovplyvnilo obchod medzi členskými štátmi. V uvedených prípadoch sa Komisia predovšetkým ubezpečila, že príjemca dodával tovar alebo služby v obmedzenej oblasti v rámci členského štátu a neexistovala pravdepodobnosť, že by prilákal zákazníkov z iných členských štátov, ako aj o tom, že sa nedalo predpokladať, že by opatrenie malo viac než len okrajový vplyv na podmienky cezhraničných investícií alebo usadenie sa.“

Komisia v rozhodnutí **SA.37432 – Česká republika – Financovanie verejných nemocníc v okrese Hradec Králové**, v ktorom posudzovala aj lokálnosť účinku pohotovostných služieb poskytovaných v nemocniciach, v bodoch 16-19 uvádza:

„(16) V posudzovanom prípade Komisia v súvislosti s oblasťou, v ktorej služby údajných príjemcov opatrenia sťažila, konštatovala, že u daných nemocníc je možné rozlíšiť dve základné oblasti činnosti: 1) poskytovanie pohotovostných služieb a 2) poskytovanie plánovaných/preventívnych zdravotných služieb.

(17) Pokiaľ ide o pohotovostné služby, sú to služby, ktoré pacienti nemôžu ovplyvniť a kedy je potrebné týmto pacientom poskytnúť ošetrovanie čo najskôr (napríklad v prípade akútneho zranenia). Poskytovanie pohotovostných služieb je preto úlohou ktorejkoľvek verejnej nemocnice, bez ohľadu na kvalitu jej personálu, či technického alebo iného vybavenia. Celkovo je možné zhrnúť, že nemocnica nemôže ovplyvniť to, aká skupina pacientov bude využívať jej pohotovostné služby. Navyše ani pacient nemôže v úplnej väčšine prípadov ovplyvniť, v ktorom zdravotníckom zariadení mu budú tieto pohotovostné služby poskytnuté. S ohľadom na stav pacienta sa spravidla bude jednať o zdravotnícke zariadenie, ktoré bude pacientovi najbližšie.

(18) Pokiaľ ide o poskytovanie plánovaných/preventívnych zdravotných služieb, zahrňujú poskytovanie akéhokoľvek ošetrovania, ktoré nespadá do kategórie „pohotovostných služieb“. Preto má pacient v prípade týchto služieb možnosť voľby zdravotníckeho zariadenia, v ktorom mu bude táto liečba poskytnutá. Pri výbere zdravotníckeho zariadenia môže pacient zohľadniť faktory, ako je napríklad kvalita personálu, kvalita technického vybavenia, povest' atď.

(19) Komisia vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach dospela ku záveru, že podpora verejným nemocniciam môže ovplyvňovať obchod v rámci EÚ, pokiaľ sa jedná o nemocnice s medzinárodnou povestou, poskytujúce vysoko špecializované lekárske služby, alebo pokiaľ sa jedná o nemocnice v prihraničných regiónoch s častou mobilitou pacientov medzi členskými štátmi.“

Pri posudzovaní lokálneho charakteru sme sa zamerali na nasledovné skutočnosti, ktoré Európska komisia zohľadňovala vo svojich rozhodnutiach, v rámci ktorých dospela k záveru, že nie je splnené kritérium vplyvu na obchod medzi členskými štátmi EÚ:

PRÍJEMCA DODÁVA TOVAR ALEBO SLUŽBY V OBMEDZENEJ OBLASTI V RÁMCI ČLENSKÉHO ŠTÁTU

Cieľom opatrenia je zvýšiť dostupnosť ZZS prostredníctvom výstavby a obnovy staníc ZZS. Prostredníctvom opatrenia budú poskytnuté finančné prostriedky OS ZZS SR, ktorá je štátnou príspevkovou organizáciou. OS ZZS SR bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR prostredníctvom zriaďovacej listiny zo dňa 15.7.2005. Zriaďovacia listina uvádza: „*Základným účelom zriadenia organizácie je zabezpečenie riadenia a koordinácie záchranej zdravotnej služby na území Slovenskej republiky. Predmetom činnosti je najmä riadenie a koordinácia záchranej zdravotnej služby tak, aby bola zabezpečená jej plynulosť a nepretržitosť; zabezpečenie odbornej prípravy svojich zamestnancov; zabezpečenie zvukových záznamov príjmu tiesňového volania a realizácie odozvy na tiesňové volanie a ich úschova.“*

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 579/2004 Z. z. **stanica ZZS** je stacionárne pracovisko, na ktorom sa zdržiava zásahová skupina ZZS a ambulancia ZZS mimo času výjazdu.

Jednou z reforiem Plánu obnovy a odolnosti v oblasti zdravotníctva je Optimalizácia siete nemocníc, ktorá zmení počet a rozloženie nemocníc v regiónoch. Je predpokladom, že novovybudovaná sieť ZZS bude priamo nadväzovať na sieť nemocníc. V niektorých prípadoch presun staníc ZZS o niekoľko kilometrov zlepší jej dostupnosť.

Súčasná sieť staníc ZZS pozostáva z 328 ambulancií, ktoré sú rozmiestnené v 230 bodoch. **Bodom sa rozumie lokalita špecifikovaná na úrovni obce.** Analýza, ktorej účelom je optimalizácia siete staníc ZZS navrhuje optimálne rozloženie staníc, pričom iba časť z nich navrhuje presunúť do inej obce, nakoľko zvyšná časť staníc je v obci, ktorá je pre umiestnenie predmetných staníc optimálna. Počet staníc ZZS, ktoré budú ponechané v súčasnom bode (obci) tvorí približne 60 percent z celkového počtu.

Výstavba staníc ZZS financovaná prostredníctvom opatrenia bude zameraná na stanice, ktoré nebudú optimalizáciou presunuté do inej obce, nakoľko je tu predpoklad, že budú potrebné na týchto miestach dlhodobo. Výstavba staníc sa teda uskutoční v existujúcich bodoch, t. j. lokalitách určených na úrovni obcí, tam kde je stanica z dlhodobého hľadiska potrebná a zároveň tam nie je v súčasnosti vybudovaná vhodná stanica vo vlastníctve verejného sektora. Pri stanicách ZZS, vybudovaných prostredníctvom opatrenia, bude bod stanovený na úrovni adresy konkrétnej nehnuteľnosti a nebude povolená zmena sídla stanice poskytovateľom ZZS.

Realizáciou opatrenia sa vo väčšine prípadov nezmení geografické rozmiestnenie staníc na úrovni obcí, môže však dôjsť k presunu staníc ZZS v rámci obce. V prípade, ak v danej obci nebude vhodný pozemok pre výstavbu stanice ZZS, bude stanica vybudovaná vo vhodnej lokalite v inej obci.

Na základe uvedených skutočností, výstavba a obnova staníc ZZS, ktoré budú slúžiť na poskytovanie ZZS, spĺňa kritérium služby poskytovanej v obmedzenej oblasti v rámci členského štátu, ktorým je

lokality špecifikovaná na úrovni obce v rámci zásahového územia, ktorým je územie Slovenskej republiky.

NEEXISTUJE PRAVDEPODOBNOŠŤ, ŽE BY PRÍJEMCA PRILÁKAL ZÁKAZNÍKOV Z INÝCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 579/2004 Z. z. **stanica ZZS** je stacionárne pracovisko, na ktorom sa zdržiava zásahová skupina ZZS a ambulancia ZZS mimo času výjazdu; **nie je** vytvorená na príjem tiesňového volania a je vybavená komunikačnými prostriedkami v neprerušenej prevádzke na **spojenie s OS ZZS SR**.

Podľa § 3 ods. 3 písm. i) zákona č. 579/2004 Z. z. je **OS ZZS SR povinné zabezpečiť nepretržitý príjem tiesňového volania** na linke tiesňového volania záchranej zdravotnej služby Slovenskej republiky „155“, jeho spracovanie a vykonanie potrebnej odozvy.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 579/2004 Z. z. sú **poskytovatelia ZZS** základnou záchrannou zložkou integrovaného záchranného systému, ktorá vykonáva ZZS v zásahovom území **podľa pokynov** koordinačného strediska integrovaného záchranného systému (ďalej len „koordinačné stredisko“) alebo OS ZZS SR.

Medzi povinnosti poskytovateľov ZZS patrí okrem iného podľa § 5 zákona č. 579/2004 Z. z. povinnosť zabezpečiť prevádzkové podmienky stanice ZZS a ambulancie ZZS tak, aby bol zabezpečený výjazd ambulancie bezodkladne, najneskôr do dvoch minút od prijatia pokynu koordinačného strediska alebo OS ZZS SR na zásah a **povinnosť plniť pokyny koordinačného strediska a OS ZZS SR**.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 579/2004 Z. z. poskytuje záchranná zdravotná služba **neodkladnú zdravotnú starostlivosť**, definovanú v § 2 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“).

Zákon č. 576/2004 Z. z. v § 2 ods. 3 definuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť nasledovne:

*„**Neodkladná zdravotná starostlivosť** (ďalej len „neodkladná starostlivosť“) je zdravotná starostlivosť, ktorá sa poskytuje osobe pri náhlej zmene jej zdravotného stavu, ktorá bezprostredne ohrozuje jej život alebo niektorú z jej základných životných funkcií, bez rýchleho poskytnutia zdravotnej starostlivosti môže vážne ohroziť jej zdravie, spôsobuje jej náhlu a neznesiteľnú bolesť, ktorej bezprostredné neliečenie by mohlo viesť k ohrozeniu jej života alebo zdravia, alebo spôsobuje náhle zmeny správania a konania, pod ktorých vplyvom osoba bezprostredne ohrozuje seba alebo svoje okolie. Neodkladná starostlivosť je aj taká zdravotná starostlivosť, ktorá sa poskytuje pri pôrode a pri vyšetrení, diagnostike a liečbe rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy, ak existuje dôvodné podozrenie, že osoba môže byť zdrojom takejto rýchlo sa šíriacej a život ohrozujúcej nákazy. Súčasťou neodkladnej starostlivosti je neodkladná preprava osoby do zdravotníckeho zariadenia, ak si zdravotný stav tejto osoby vyžaduje poskytovanie neodkladnej starostlivosti počas prepravy do zdravotníckeho zariadenia alebo medzi zdravotníckymi zariadeniami, neodkladná preprava darcu ľudského orgánu alebo príjemcu ľudského orgánu, ak si ich zdravotný stav vyžaduje poskytovanie neodkladnej starostlivosti počas prepravy, neodkladná preprava zdravotníckych pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosti súvisiace s odberom ľudského orgánu, ak by odklad ich prepravy mohol ohroziť život alebo zdravie príjemcu ľudského orgánu alebo by mohol viesť k nezvratnému poškodeniu ľudského orgánu určeného na transplantáciu, a neodkladná preprava ľudského orgánu určeného na transplantáciu, ak by odklad prepravy tohto ľudského orgánu mohol ohroziť život alebo zdravie príjemcu ľudského orgánu alebo by mohol viesť*

k nezvratnému poškodeniu tohto ľudského orgánu. Neodkladnú prepravu vykonávajú poskytovatelia záchranej zdravotnej služby.“.

Pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti v SR je príjemca opatrenia OS ZZS SR, povinný zabezpečiť nepretržitý príjem tiesňového volania. Po prijatí volania vydá pokyn poskytovateľovi ZZS, ktorý má povinnosť vykonať zásah. Poskytovateľ ZZS nemá možnosť výberu pacienta. Rovnako ani pacient nemá možnosť výberu poskytovateľa ZZS. OS ZZS SR rozhodne, ktorej ambulancii ZZS vydá pokyn na zásah, zvyčajne si zvolí najbližšiu dostupnú posádku (ambulanciu ZZS).

Neodkladnú zdravotnú starostlivosť je možné prirovnať ku kategórii pohotovostných služieb v kontexte **rozhodnutia Komisie SA.37432 – Česká republika – Financovanie verejných nemocníc v okrese Hradec Králové**. Neodkladná zdravotná starostlivosť predstavuje poskytovanie zdravotných služieb, ktoré pacienti nemôžu ovplyvniť a neodkladnú zdravotnú starostlivosť je potrebné týmto pacientom poskytnúť čo najskôr. Poskytovateľ ZZS nemôže ovplyvniť, aká skupina pacientov bude využívať jeho služby zdravotnej starostlivosti. Ani pacient nemôže v úplnej väčšine prípadov ovplyvniť, ktorým poskytovateľom ZZS mu budú tieto služby zdravotnej starostlivosti poskytnuté. S ohľadom na stav pacienta spravidla pôjde o stanicu ZZS a poskytovateľa ZZS, ktorý bude pacientovi najbližšie.

Pri neodkladnej zdravotnej starostlivosti ide o zdravotnú starostlivosť, ktorú pri náhlom, život ohrozujúcom zhoršení zdravotného stavu, poskytne spravidla najbližšia ambulancia ZZS podľa pokynu koordinačného alebo OS ZZS SR.

Z povahy neodkladnej zdravotnej starostlivosti vyplýva, že ide o zdravotnú starostlivosť, ktorej poskytnutie pacient nevie ovplyvniť. **Je preto nepravdepodobné, že by poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti mohlo prilákať zákazníkov (pacientov) z iných členských štátov.** Vzhľadom na skutočnosť, že realizácia opatrenia nemá vplyv na charakter poskytovanej služby, t. j. na charakter poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti v SR, nie je možné usudzovať, že by realizáciou opatrenia mohla prilákať pacientov z iných členských štátov.

NEDÁ SA PREDPOKLADAŤ, ŽE BY OPATRENIE MALO VIAC NEŽ LEN OKRAJOVÝ VPLYV NA PODMIENKY CEZHRANIČNÝCH INVESTÍCIÍ ALEBO USADENIE SA

Organizáciu záchranej zdravotnej služby upravuje zákon č. 579/2004 Z. z..

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 579/2004 z. z. **záchrannú zdravotnú službu zabezpečujú:**

- a) operačné stredisko tiesňového volania záchranej zdravotnej služby (OS ZZS SR),
- b) poskytovatelia zdravotnej starostlivosti na základe povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby.

Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby (OS ZZS SR), stanica záchranej zdravotnej služby a ambulancia záchranej zdravotnej služby musia byť personálne zabezpečené a materiálo-technicky vybavené v súlade so svojím odborným zameraním.

OS ZZS SR je štátnou príspevkovou organizáciou zriadenou na účely pôsobenia v oblasti ZZS. Základnou úlohou OS ZZS SR je riadiť, koordinovať a vyhodnocovať činnosť záchranej zdravotnej služby tak, aby sa zabezpečila jej plynulosť a nepretržitosť na území Slovenskej republiky. OS ZZS SR sa riadi pokynmi koordinačného strediska.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 579/2004 Z. z. je **stanica** záchranej zdravotnej služby stacionárne pracovisko, na ktorom sa zdržiava zásahová skupina záchranej zdravotnej služby a ambulancia

záchranej zdravotnej služby mimo času výjazdu; nie je vytvorená na príjem tiesňového volania a je vybavená komunikačnými prostriedkami v neprerušenej prevádzke na spojenie s operačným strediskom záchranej zdravotnej služby.

MZ SR ustanovuje sídla staníc záchranej zdravotnej služby prostredníctvom opatrenia č. 07252-2019-OL zo 7. júna 2019. Sídla staníc ZZS sú určené na úrovni obcí, ak sa v obci nachádza viacero staníc ZZS, sú označené názvom obce a poradovým číslom. V povolení je stanovený bod, pričom bodom je súčasnosti podľa opatrenie MZ SR lokalita špecifikovaná na úrovni obce, v ktorej je poskytovateľ podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona č. 579/2004 Z. z. povinný zriadiť stanicu ZZS.

Podľa § 17b ods. 1 zákona č. 579/2004 Z. z. **zmeniť sídlo stanice** záchranej zdravotnej služby mimo sídla ustanoveného osobitným predpisom možno len so súhlasom úradu pre dohľad a MZ SR s odchýlkou najviac 30 kilometrov od takého sídla a len vtedy, ak požadovaná zmena predstavuje efektívnejšie zabezpečenie záchranej zdravotnej služby. Zmena sídla stanice záchranej zdravotnej služby vyžaduje vydanie nového povolenia, ktorým úrad pre dohľad súčasne zruší pôvodné povolenie.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 579/2004 Z. z. sú poskytovatelia záchranej zdravotnej služby základnou záchrannou zložkou integrovaného záchranného systému, ktorá vykonáva záchrannú zdravotnú službu v zásahovom území podľa pokynov koordinačného strediska integrovaného záchranného systému alebo OS ZZS SR. Zásahové územie je definované v § 2 ods. 5 a ods. 6 zákona č. 579/2004 Z. z. ako **územie Slovenskej republiky**, s výnimkou pre vykonávanie neodkladnej prepravy letúnom, kde je zásahové územie aj oblasť mimo územia Slovenskej republiky.

Poskytovateľ ZZS vykonáva svoju činnosť na základe **povolenia** na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby, ktoré podľa § 11 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z. z.“) vydáva Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad pre dohľad“).

Podmienky na vydanie povolenia sú definované v § 12 zákon č. 578/2004 Z. z.. Podľa § 12 ods. 4 úrad pre dohľad vydá povolenie na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby (§ 11 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z.) fyzickej osobe, ak spĺňa podmienky ustanovené v § 12 odseku 2 písm. a), a právnickej osobe, ak spĺňa podmienky ustanovené v 12 odseku 3 písm. a) zákona č. 278/2004 Z. z. a:

- a) je materiálne alebo finančne zabezpečená na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby,
- b) úspešne absolvuje výberové konanie a získa najvyšší počet bodov (§ 14 ods. 10 zákona č. 578/2004 Z. z.).

Výberové konanie o vydaní povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby upravuje bližšie § 14 zákona č. 578/2004 Z. z..

Podľa § 13 ods. 2 písm. e) a § 13 ods. 4 písm. f) zákona č. 578/2004 Z. z. žiadatelia v žiadosti o vydanie povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby uvedú **sídlo stanice** záchranej zdravotnej služby podľa osobitného predpisu, ktorým je podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 579/2004 Z. z. všeobecne záväzný právny predpis MZ SR.

V súčasnosti pôsobí na trhu 14 poskytovateľov ZZS, pričom 13 z nich sa venuje pozemnej ZZS a 1 subjekt poskytuje vrtuľníkovú ZZS. Súčasná sieť staníc ZZS pozostáva z 328 ambulancií, ktoré sú rozmiestnené v 230 bodoch. Poskytovatelia ZZS majú rôznu právnu formu, ako sú obchodné spoločnosti, príspevkové organizácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby. Jedným z nástrojov na identifikáciu vlastníkov spoločností je Obchodný register SR. Vzhľadom

na to, že v ORSR nie sú zapísané subjekty, ktoré majú formu príspevkových a neziskových organizácií a na obmedzenia pri zobrazovaní vlastníkov akciových spoločností sme pri zisťovaní vlastníkov využili Register partnerov verejného sektora (RPVS). Je to zákonom ustanovený zoznam údajov o partneroch verejného sektora, ktorý obsahuje zoznam konečných užívateľov výhod (KUV).

Podľa § 6a zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **konečným užívateľom výhod** je každá fyzická osoba, ktorá skutočne ovláda alebo kontroluje právnickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa alebo združenie majetku, a každá fyzická osoba, v prospech ktorej tieto subjekty vykonávajú svoju činnosť alebo obchod.

Tabuľka: Zoznam poskytovateľov ZZS

P. č.	Poskytovateľ ZZS	IČO	RPVS - link
1	AIR – TRANSPORT EUROPE, spol. s r.o.	6975 16	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/18154
2	Fakultná nemocnica AGEL Skalica a.s.	4444 4761	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/16599
3	Hornooravská nemocnica s poliklinikou Trstená	6348 91	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/13398
4	Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš	1733 6163	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/13607
5	LSE - Life Star Emergency, s.r.o.	3587 7618	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/11544
6	Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o.	3190 8969	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/13896
7	Nemocnica s poliklinikou Myjava	6107 21	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/17625
8	Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica	6104 11	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/18636
9	NsP Sv. Jakuba, n.o., Bardejov	3616 7908	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/16133
10	RESCUE SYSTÉM, s.r.o.	3641 1604	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/5974
11	RZP, a.s.	3633 1023	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/12155
12	Záchraná služba Košice	6067 31	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/18364
13	Záchraná zdravotná služba Bratislava	1733 6210	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/18050
14	ZaMED, s.r.o.	3591 9841	https://rpvs.gov.sk/rpvs/Partner/Partner/Detail/16069

Z informácií dostupných v Registri partnerov verejného sektora vyplýva, že 12 zo 14 poskytovateľov záchranej zdravotnej služby má ako konečných užívateľov výhod zapísané osoby výlučne so štátnou príslušnosťou SR a miestom trvalého pobytu tiež v SR. Jeden prevádzkovateľ ZZS, Záchraná služba Košice, nemá záznam v RPVS o KUV, pričom z informácií z Registra organizácií vedeného Štatistickým úradom SR vyplýva, že ide o štátnu príspevkovú organizáciu. Jeden prevádzkovateľ ZZS, Fakultná nemocnica AGEL Skalica a. s., má ako jediného KUV zapísaného p. Tomáša Chreneka, ktorý je štátnym

príslušníkom SR ale má trvalý pobyt uvedený na adrese v Českej Republike. Vzhľadom na to, že ide o štátneho príslušníka SR, ktorý sa neskôr presťahoval a začal pôsobiť v zahraničí, nie je možné ho považovať za typického zahraničného investora usídleného v SR. Preto možno konštatovať, že v zásade v súčasnosti pôsobia na trhu domáci prevádzkovatelia ambulancií ZZS.

Medzi vlastníkov poskytovateľov ZZS patria subjekty súkromného sektora aj verejnej správy. Z údajov z RPVS a Registra organizácií vedeného Štatistickým úradom SR vyplýva, že aj vlastníci alebo zriaďovatelia z verejného sektora sú domáce subjekty, predovšetkým ide o MZ SR a subjekty územnej samosprávy.

Cieľom opatrenia je zlepšenie dostupnosti ZZS prostredníctvom optimalizácie siete a geografického rozloženia staníc ZZS. Dostupnosť ZZS možno sledovať prostredníctvom ukazovateľa dojazdový čas, ktorý je vypočítaný časový úsek od výjazdu ambulancie ZZS zo stanice, resp. z polohy, v ktorej sa nachádza pri prijatí hlásenia, až po príchod na adresu osoby/pacienta, ku ktorej bola ambulancia ZZS vyslaná. V súčasnosti existujú rozdiely v dojazdovom čase jednotlivých staníc ZZS, vyjadriteľné napríklad prostredníctvom ukazovateľa priemerný dojazdový čas. Zároveň platí, že poskytovatelia ZZS sú v súčasnosti domáce subjekty. Keďže stanice ZZS s nízkym ani vysokým dojazdovým časom neprilákali zahraničných investorov, možno usudzovať, že toto kritérium nezohráva pri ich usadzovaní sa v SR významnú rolu. Ak hlavnou zmenou po realizácii opatrenia bude skrátenie dojazdového času a zároveň dojazdový čas nemá významný vplyv na rozhodovanie zahraničných investorov o podnikaní v tejto oblasti v SR, možno usudzovať, že opatrenie nebude mať viac než len okrajový vplyv na podmienky cezhraničných investícií alebo usadenie sa.

Po realizácii opatrenia bude **vo výberom konaní** podľa § 14 zákona č. 579/2004 Z. z. o vydanie povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby pri staniciach ZZS financovaných prostredníctvom opatrenia uvedená presná adresa konkrétnej nehnuteľnosti a nebude povolené presunutie sídla takejto stanice. Tým bude zabezpečené zachovanie cieľov opatrenia v oblasti skrátenia dojazdového času prostredníctvom geografickej optimalizácie siete ZZS a dlhodobá udržateľnosť opatrenia.

Všetky súčasné stanice ZZS musia spĺňať legislatívou stanovené požiadavky. Tieto požiadavky predstavujú nevyhnutné minimum na prevádzku stanice ZZS, nepredstavujú však požiadavky, ktoré by optimálnym spôsobom umožnili napĺňať ciele opatrenia. V oblasti kvality zázemia pre posádku (ambulanciu ZZS) existujú medzi jednotlivými budovami staníc ZZS značné rozdiely. Stanice ZZS, financované prostredníctvom opatrenia, budú okrem nevyhnutných, legislatívou stanovených požiadaviek zároveň spĺňať súčasné požiadavky na kvalitu zázemia pre posádku/ambulanciu ZZS. Analogicky s vyššie uvedenou argumentáciou týkajúcou sa dojazdového času možno usudzovať, že ani toto kritérium nemá významný vplyv na rozhodovanie zahraničných investorov o podnikaní v tejto oblasti v SR, a preto možno usudzovať, že opatrenie nebude mať viac než len okrajový vplyv na podmienky cezhraničných investícií alebo usadenie sa.

Medzi podmienky, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodovanie investorov, patrí výška odmeny za nájom stanice ZZS, pretože ako nákladová položka má vplyv na ziskovosť podnikania. Poskytovatelia ZZS budú prenajímateľovi za využívanie stanice ZZS financované z opatrenia platiť komerčné nájomné, t. j. nájomné vo výške trhovej ceny. Keďže trhové nájomné platia poskytovatelia prenajímateľom aj v súčasnosti, opatrenie nebude mať na túto podmienku vplyv.

Poskytovatelia ZZS svoju činnosť v danej oblasti vykonávajú na základe povolenia, ktoré je pridelované vo výberovom konaní. Opatrenie nemá žiaden vplyv na oblasť výberu alebo pôsobenia poskytovateľov ZZS a preto ani z tohto hľadiska nemožno predpokladať, že by malo viac než len okrajový vplyv na podmienky cezhraničných investícií alebo usadenie sa.

Na základe splnenia troch kritérií uvedených v Oznámení o EK o pojme štátna pomoc a zohľadňovaných Komisiou vo svojich rozhodnutiach, ako aj na základe analógie s rozhodnutím Komisie SA.37432 - Česká republika – Financovanie verejných nemocníc v okrese Hradec Králové, v ktorom bol posúdený lokálny charakter pohotovostných služieb, sme tohto názoru, že **opatrenie má lokálny charakter, neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi EÚ, a preto nespadá do režimu štátnej pomoci.**

ŠTÁTNA POMOC VO VZŤAHU ŽIADATEĽ (OS ZZS SR) – UŽÍVATELIA INFRAŠTRUKTÚRY (POSKYTOVATELIA ZZS)

Dôležité je tiež posúdiť, či by nemohlo dôjsť k poskytnutiu priamej alebo **nepriamej výhody**, ako je definovaná v Oznámení EK o pojme štátna pomoc, časť 4.3. Oznámenia, kde sa v bode 212 uvádza, že neexistenciu nepriamej pomoci, najmä pre prevádzkovateľa infraštruktúry, možno zabezpečiť napríklad prostredníctvom vypísania verejnej súťaže na túto prevádzku.

Vo vzťahu žiadateľ (OS ZZS SR) – užívatelia infraštruktúry (poskytovatelia ZZS) nie je štátna pomoc prítomná, vzhľadom na skutočnosť, že OS ZZS SR bude stanice ZZS prenajímať poskytovateľom ZZS na základe výberového konania podľa § 14 zákona č. 578/2004 Z. z. a poskytovatelia ZZS budú za prenájom stanice ZZS platiť trhovú (komerčný) nájom.

V danom prípade tak nedochádza k poskytnutiu priamej výhody, nie je prítomná jedna z kumulatívnych podmienok štátnej pomoci podľa článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, a to podmienka ekonomického zvýhodnenia poskytovateľa ZZS.

Vzhľadom na fakt, že prevádzkovatelia ZZS budú za užívanie infraštruktúry platiť komerčné nájomné a výber užívatelia infraštruktúry bude prebiehať formou transparentného výberového konania, môžeme vylúčiť aj poskytnutie nepriamej výhody.

Keďže je vylúčené poskytnutie priamej, ako aj nepriamej výhody, nie sú splnené všetky kumulatívne kritériá definované článkom 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, sme toho názoru, že na úrovni vzťahu žiadateľ OS ZZS SR a užívatelia infraštruktúry – poskytovatelia ZZS nedochádza k poskytnutiu štátnej pomoci.